

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

۵۱. تبصره (۱۳) «درآمدی اختصاصی قانون جامع حدنگار»

مقدمه

در قسمتی از بند «الف» تبصره «۱۳» لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، ۴۲ درصد از درآمدهای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور بجز درآمدهای موضوع ماده (۱۵) قانون حدنگار (کاداستر) کشور مصوب ۱۳۹۳ به‌عنوان درآمدهای اختصاصی جمعیت هلال احمر منظور شده است.

مشخصات لایحه

دوره هم-سال دوم

این بند عیناً در قسمتی از بند «الف» تبصره «۱۳» قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور نیز وجود دارد که در لایحه بودجه سال آینده تکرار شده است.

شماره ثبت:

۳۴۸

این گزارش به پیشینه تقنینی و بررسی حقوقی این قسمت از تبصره «۱۳» مذکور و ارائه پیشنهادها برای رفع ایرادات آن می‌پردازد.

شماره چاپ:

۷۶۰

پیشینه تقنینی

قانون حدنگار (کاداستر) کشور که در تاریخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ به تصویب مجلس رسیده، به نحوه اجرای طرح جامع ملی حدنگار پرداخته و احکام مورد نیاز آن را بیان کرده است. در این قانون متولی اصلی اجرای طرح حدنگار، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تعیین شده و سایر دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری با این سازمان هستند.

تاریخ چاپ:

۱۳۹۶/۹/۲۱

در ماده (۱۷) این قانون این‌گونه آمده است: «این قانون از تاریخ ۱/۱/۱۳۹۴ لازم‌الاجراست و صد درصد (۱۰۰٪) درآمد ناشی از اجرای آن جهت تأمین هزینه‌های ناشی از اجرای تکالیف مقرر در قانون با ایجاد ردیف خاص به سازمان اختصاص می‌یابد».

معاونت پژوهش‌های

سیاسی - حقوقی

دفتر: مطالعات

حقوقی

براساس این ماده تمامی درآمدهای اختصاصی ناشی از اجرای این قانون به سازمان ثبت اختصاص یافته است.

مشخصات گزارش

در بررسی مواد این قانون می‌بینیم که مواد (۱) تا (۴) و (۶) تا (۱۰) و (۱۲) تا (۱۴) و (۱۶) تا (۲۰) به تکالیف سازمان ثبت و سایر دستگاه‌ها و نحوه اجرای طرح کاداستر کشور پرداخته و درآمدی از اجرای آنها متصور نیست و تنها مواد (۵)، (۱۱) و (۱۵) این قانون هستند که درآمدی را ایجاد می‌نمایند.

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۵۶۸۳

ازسوی دیگر طبق بند «۱» ماده (۱۷) قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر کشور، ۴۲ درصد از درآمدهای ناشی از حق‌الثبت اسناد رسمی کشور به جمعیت هلال احمر اختصاص یافته است.

تاریخ انتشار:

۱۳۹۶/۱۰/۱۲

حال سؤال اصلی این است که درآمدهای موضوع ماده (۱۷) قانون حدنگار کدامند که باید آنها را از

کسر ۴۲ درصد مذکور در بند «۱» ماده (۱۷) قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر استثنا نمود؟

بررسی موضوع

۱. در قسمتی از بند «الف» لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ آمده است: «در اجرای بند «۱» ماده (۱۷) قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، چهل و دو درصد (۴۲٪) درآمد ردیف‌های ۱۶۰۱۵۷ و ۱۴۰۱۴۱ بجز درآمدهای موضوع ماده (۱۵) قانون جامع حدنگار مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ عنوان درآمد اختصاصی جمعیت هلال احمر ذیل ردیف ۱۳۱۰۰۰ منظور می‌گردد».

در این تبصره تنها درآمدهای ناشی از اجرای ماده (۱۵) قانون حدنگار، درآمد اختصاصی اجرای قانون حدنگار فرض شده و سایر درآمدهای سازمان ثبت مشمول حکم بند «۱» ماده (۱۷) قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر تلقی شده است.

۲. حال سؤال این است که آیا در قانون حدنگار کشور درآمد دیگری برای سازمان ثبت متصور است که باید طبق ماده (۱۷) این قانون ذیل ردیف خاص باید برای اجرای قانون حدنگار به سازمان ثبت اختصاص یابد؟

۳. اختلافی در اختصاصی بودن درآمدهای موضوع ماده (۱۵) قانون حدنگار وجود ندارد. این ماده بیان می‌دارد: «سازمان مکلف است در صورت تقاضا، نقشه‌های حدنگار را در قبال وصول هزینه مطابق تعرفه قانونی به مالک یا قائم‌مقام وی یا دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط ارائه کند».

۴. همان‌گونه که بیان شد علاوه بر ماده (۱۵)، مواد (۵) و (۱۱) قانون حدنگار نیز درآمدزا هستند.

۵. ذیل ماده (۵) بیان می‌کند که کلیه استعلامات ثبتی به صورت آنی و الکترونیک پاسخ داده شود.

پاسخ به استعلامات ثبتی، مصداق ثبت رسمی نمی‌باشد، لذا درآمد حاصل از استعلامات ثبتی، درآمد از حق‌الثبت سند رسمی محسوب نمی‌شود و در نتیجه مشمول بند «۱» ماده (۱۷) قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر نخواهد بود. با توجه به این موضوع درآمدهای ذیل ماده (۵) نیز باید مانند ماده (۱۵) از حکم تبصره «۱۳» مستثنا گردد.

۶. ماده (۱۱) قانون حدنگار بیان می‌کند: «سازمان مکلف است ظرف مهلت پنج سال پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون کلیه اسناد مالکیت دفترچه‌ای را به اسناد مالکیت حدنگار تبدیل کند. برای این منظور کلیه دارندگان اسناد مالکیت دفترچه‌ای اعم از دستگاه‌ها و اشخاص خصوصی مکلفند در زمانبندی مشخصی که در هر منطقه به وسیله سازمان اعلام می‌شود؛ سند خود را به سازمان ارائه کنند».

تبصره - پس از اتمام مهلت پنج‌ساله مذکور ارائه هرگونه خدمات ثبتی به اشخاص منوط به تعویض اسناد مالکیت دفترچه‌ای می‌باشد».

این ماده تکلیف جدیدی برای سازمان ثبت ایجاد کرده است. این تکلیف که همان تعویض اسناد دفترچه‌ای است، جزء عملیات ثبت رسمی اسناد محسوب نمی‌شود و خدمت ثبتی جداگانه‌ای است که طبق قانون حدنگار ایجاد شده و در نتیجه درآمدهای ناشی از آن باید جزء درآمدهای اختصاصی اجرای این قانون در نظر گرفته شود و باید طبق ماده (۱۷) این قانون صد درصد به سازمان ثبت اختصاص یابد. در نتیجه درآمدهای موضوع این ماده باید به درآمدهای موضوع ماده (۱۵) قانون حدنگار در تبصره «۱۳» لایحه بودجه الحاق گردد. با توجه به اینکه کل درآمد حاصل از ردیف ۱۴۰۱۴۱ به تعویض اسناد کاداستری اختصاص دارد، لذا این بند باید از تبصره «۱۳» حذف شود.

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهاد

با توجه به مطالب بیان شده، درآمدهای پاسخ به استعلامات ثبتی ذیل ماده (۵) و همچنین درآمدهای تعویض اسناد کاداستری موضوع ماده (۱۱) قانون حدنگار کشور، جزء درآمدهای اختصاصی حاصل از اجرای این قانون محسوب می‌شود و طبق ماده (۱۷) این قانون باید صد درصد به سازمان ثبت اختصاص یابد و در نتیجه باید به درآمدهای موضوع ماده (۱۵) قانون حدنگار در تبصره «۱۳» لایحه بودجه الحاق گردد.

پیشنهاد می‌شود قسمت مرتبط با بودجه سازمان ثبت اسناد و املاک در بند «الف» تبصره «۱۳» لایحه بودجه کل کشور به شرح زیر اصلاح شود:

«در اجرای بند «۱» ماده (۱۷) قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، چهل و دو درصد (۴۲٪) درآمد ردیف ۱۶۰۱۵۷ بجز درآمدهای موضوع ماده (۱۵) قانون جامع حدنگار مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ و بجز درآمدهای پاسخ به استعلامات ثبتی موضوع ذیل ماده (۵) قانون مذکور به عنوان درآمد اختصاصی جمعیت هلال احمر ذیل ردیف ۱۳۱۰۰۰ منظور می‌گردد».

